

NORDISKA SKÄRGÅRDSSAMARBETET **RÅDSMÖTESPROTOKOLL**
Närings-trafik och miljöcentralen, Åbo, Självständighetsplan 2
19 april 2018 Kl.9.50- 12.00

Presidium: Kari Häkämies, rådets ordförande
Annastina Sarlin, samarbetschef
Lars Nyberg, styrelsens ordförande

DAGORDNING

§ 1 Mötets öppnande

Ordförande Kari Häkämies öppnade mötet kl. 09:50 och hälsade alla välkomna till Åbo.

§ 2 Mötets beslutsförhet – namnupprop (Bilaga 1)

Slutlig kallelse till mötet skall enligt stadgarna sändas ut minst två veckor före mötet, vilket skedde via e-post den 5 april. Mötet konstaterades vara formellt beslutfört, då tillräckligt antal rådsledamöter och ersättare var närvarande: sammanlagt 14 av 19 (markerade med X nedan).

SAMARBETSRÅDET	ORDINARIE LEDAMOT	PERSONLIG ERSÄTTARE
Länsstyrelsen i Stockholms län	Sven-Erik Österberg	Lars Nyberg x
Stockholms läns landsting	Lars Nyberg x	Ulrika Geber x
Länsstyrelsen i Uppsala län	Gustav Hemming	Eva Lannerö
Regionförbundet Sörmland	Urban Ryadal x	Staffan Holmberg
Region Östergötland	Jan Olov Sundström x	Bo Persson
Ålands landskapsregering	Göran Enander x	Petter Lundin
Skärgårdskommunerna, Åland	Catharina Fredriksson x	Anna af Sillén
Egentliga Finlands Förbund	Göran Gunnarsson x	Bengt Nordström
Egentliga Finlands NTM-central	Mikael Lindholm	Inger Nygård
Nylands förbund	Madelene Ahlgren-Fagerström x	Jan-Peter Kullberg
Nylands NTM-central	Kennet Lundström	Kaj Törnroos
	Andreas Johansson	John Wrede x
	Kari Häkämies x	Tarja Nuotio
	Stefan Wallin	Tarja Rinne
	Benjamin Donner x	Sven Ivars
	Tommy Björkskog x	Tiina Rinne-Kylänpää
	Kari Ranta-Aho x	Seppo Jaakonmäki
	Thomas Blomqvist	Jaakko Jalonen
	Maria Konsin-Palva x	Mikaela Ahlman

SAMARBETSSTYRELSEN

Länsstyrelsen i Stockholms

län

Ulrika Geber x NN

Stockholms läns landsting

Christina Larsson x NN

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms

län

Anna Waxin Ulrika Palmblad

Länsstyrelsen i Uppsala län

Christel Benfalk x Petter Lundin

Regionförbundet Sörmland

Anna Knutsson NN

Region Östergötland

Carl Hamilton x Anna Jacobson

Ålands skärgårdskommuner

Christian Pleijel x Gun-Mari Lindholm

Egentliga Finlands Förbund

Sami Heinonen x Sonja Palhus

Ålands landskapsregering

Kristian Packalén Susanne Olofsson

Egentliga Finlands Närings-

trafik- och miljöcentral

Kari Ranta-Aho x Seppo Jaakonmäki

Nylands Förbund

Per-Stefan Nyholm x Juha Eskelinen

Nylands Närings-, trafik- och

miljöcentral

Maria Konsin-Palva x Mikaela Ahlman

Kymmenedalens Förbund

Toni Vanhala Mia Hämäläinen

SEKRETARIATET

Annastina Sarlin x

§ 3 Godkännande av dagordning

Föredragningslistan godkändes.

§ 4 Val av två protokolljusterare

Till protokolljusterare valdes Christina Larsson och Jan Olov Sundström.

§ 5 Godkännande av protokollet från rådsmötet 2017 (Bilaga 2)

Föregående rådsmötesprotokoll godkändes.

§ 6 Fastställande av verksamhetsberättelse, balans bok och revisionsberättelse för verksamhetsåret 2017(Bilaga 3,4).

Samtliga bilagor presenterades för rådsledamöterna. Rådet fastställde verksamhetsberättelsen, bokslutet och revisionsberättelsen.

§ 7 Beviljandet av ansvarsfrihet för samarbetsstyrelsen och samarbetschefen

Rådsledamöterna Maria Konsin-Palva, Lars Nyberg, Kari Ranta-Aho, deltog inte i beslutet angående beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen.

Beslut: Rådet beviljade ansvarsfrihet för styrelsen och samarbetschefen.

§ 8.1 Inval av nya medlemmar till Nordiska skärgårdssamarbetet (Bilaga 6).

Kymmenedalens Förbund hade ansökt om medlemskap i Nordiska skärgårdssamarbetet (sant per Epost den 21.3). Toni Vanhala presenterade Kymmenedalens region och poängterade att kust – och skärgårdsområden är viktig för regionens identitet. Av 175 000 invånare är 1000 svenska som modersmål. Inom landskapet finns 1600 öar och 100 personer bor utan fast vägförbindelse året om.

Beslut: Rådet godkände ansökan och hälsade Kymmenedalens Förbund välkommen till samarbetet.

§ 8.2 Fastställande av ledamöter och suppleanter i samarbetsstyrelsen 2018–2019 (Bilaga 7, 7b)

Samarbetsstyrelsens sammansättning ändras i och med att sittande ordförande Lars Nyberg avgår, Matts Lindman har nya arbetsuppgifter utanför SLL samt invalet av ny medlem i det Nordiska samarbetet.

Beslut: Rådet godkände förslaget till styrelsens sammansättning. Nya representanter är Christina Larsson (SLL) och suppleant kompletteras senare, Ulrika Geber (Sthlm Länsstyrelse) och även hennes suppleant meddelas senare, samt Toni Vanhala, Kymmenedalens Förbund och Mia Hämmäläinen som suppleant.

§ 9 Val av ordförande och vice ordförande för samarbetsstyrelsen (Bilaga 11)

Innan rådsmötet hade rådet blivit informerad att Stockholms länsstyrelse har tillsatt Pernilla Nordström som förslag till en ny ordförande. Ulrika Geber informerade att saken hade diskuterats i samråd med de övriga medlemsorganisationerna i Sverige. Förslaget Pernilla Nordström drogs tillbaka emedan hon tillträder annan tjänst. Ålands skärgårdskommuner hade skickat in nominering av ordförande per epost den 16.4 och föreslagit Christian Pleijel till ordförande.

Kari Ranta-Aho lyfte upp frågan gällande vice ordförande. Den sittande vice ordförande representerar Finland och man ser gärna att vice ordförandeskapet nu skulle representera Sverige, eftersom ordförandeskapet ändras.

Beslut: Christian Pleijel valdes till ordförande och Christina Larsson till vice ordförande. Med hänvisning till stadgarna så konstaterades att medlemsorganisationerna står för styrelsemedlemmarnas resekostnader, vilket innebär att Ålands skärgårdskommuner står för Christian Pleijels reseutgifter. Stockholms läns landsting och Länsstyrelsen i Stockholm utser i samråd en viceordförande från någon av dessa parter.

§ 10 Verksamhetsplan och budget för 2018 (Bilaga 8, 9)

Lars Nyberg presenterade verksamheten för 2018. NSS fortsätter sin verksamhet enligt hållbarhetscirkeln och med några fokusområden:

NSS har redan förverkligat ett seminarium "Avfall och cirkulär ekonomi" i Åbo den 14.3. Under året kommer man att delta i planering av ett vatten- och avloppsprojekt (KTH som huvudman). Projektets avsikt är bl.a. att minska på vattenförbrukning, delge tekniska lösningar för de 8-10 öar som deltar i projektet.

Kommentarer och feedback från rådsmedlemmar områdesvis:

Enkäten om migrationsrörelser i skärgården- G.Enander; ett generellt glesbygdsproblem med åldrande befolkning och ett mindre antal kvinnor då starka urbaniseringskrafter föreligger. Kan man dra nytta av annan kunskap och forskning? U.Geber; Finns mycket tillväxtforskning på landsbygden, tillgång till finansiellt och socialt kapital. Det ser väldigt olika ut i olika delar av skärgårdar, det vore bra att strukturera en helhet. L. Nyberg; detta är ett inledande arbete och vi får inte svar på alla frågor. Men däremot kan vi identifiera de frågor som NSS har förutsättningar att driva vidare.

Besöksnäring- En viktig fråga men svårt att veta NSS roll. Det finns till exempel resurser inom kultur- och markområden men det är ibland utmanande att hitta kompetenta entreprenörer bland bofasta, just inom den branschen. Det saknas en länk mellan en resurs och operatör och eventuellt ett utvecklingsprojekt.

Politiker pratar om en levande skärgård men vad innebär det? Säsongsinvånare är inte alltid intresserade av en växande besöksnäring. Det behövs en tydlig målbild som man arbetar mot då det gäller besöksnäringen och den har vi inte ännu.

Tema som NSS redan har gjort en insats och följer upp i mån av möjlighet:

Säl och skarv: har arrangerat seminarium men ingen fortsatt verksamhet

Lokal service: seminarium ifjol

Bredband: seminarium ifjol, inte anledning att satsa mer men är en fråga som inte är på något sätt avklarad.

Skolor: en nyckelfråga för skärgårdarna. Utan tillgång till undervisning, antingen i klassrum eller med hjälp av fjärrundervisning, är en nödvändighet om vi vill bevara en levande skärgård. NSS har arrangerat 2 seminarier (Stockholm och Helsingfors 2016) och inviterat pedagoger, tjänstemän och experter. Resultaten från seminarier visar klart ett samband med en existerande grundskola och barnfamiljers förmåga att stanna kvar på orten. Även de preliminära resultaten från migrationsenkäten tyder på att familjer naturligtvis undviker långa skolresor. NSS följer upp frågan och har i siktet att sammankalla intresserade skärgårdsskolor för att tillsammans hitta lösningar (genom ett nätverk eller ett projekt), för att bl.a synliggöra betydelsen av skolornas existens, studiekvalitet och värdegrund.

Djurhållning och bete och närproducerad mat: tema som NSS styrelsen har fördelat bevakningsansvar och följer upp om det kommer nya frågeställningar som gör att NSS har anledning att återta i verksamheten.

Övriga uppgifter: bidra med projektansökningar och nätverk, speciellt inom Central Baltic Interreg. Baltic Wings, Gardens as possibilities, Coast for us och Smart Marinas är exempel på godkända projekt som NSS har medverkat i.

Deltagande i andra evenemang: Alandica debatt, Finlands skärgårdspolitik 70 år, arrangör av årets Gränsregionala forum. Eventuellt medverka med arrangemangen av konferensen som Greening the Islands avser att hålla i Stockholm våren 2019.

Nya medlemmar i NSS: Region Sörmland och Ålands landskapsregering år 2017 och idag Kymmenedalen i Finska viken. NSS geografiska område innefattar alla skärgårdar, utom ett område i norra Kalmars län.

Ny logo: För att uppmärksamma NSS 40 år har man lanserat en ny logo med ett mer modernt uttryck.

Budget: A.Sarlin presenterade budgeten och konstaterade att budgetmedlen har ökat i och med 2 nya medlemsavgifter samt på grund av ett tilläggsanslag från NMR (7100€). I år har även alla gränskommittéer ett nytt 3-årskontrakt med NMR. NSS har skickat in en ansökan om skärgårdsbidrag till Stockholms läns landsting, för att finansiera de egna pågående projekten.

S.Heinonen: framförde styrelsens förslag att framhålla rätten till mindre förskjutningar inom ramen för totalbudgeten + - 20 % per kostnadsställe.

G.Enander: föreslog att göra upp en strategi för en längre period som skulle vara mer hanterbar för rådsmedlemmar att ta ställning till. Besöksnäringen är en viktig regionutvecklingen och borde vara med som ett inriktningsområde de kommande åren.

U.Geber: På vilket sätt kan NSS arbete göra skillnad och vilka delfrågor är relevanta inom NSS? Vad har vi för olika mandat, vad kan vi göra själva, med vilka kan vi samarbeta. Behövs konkreta mål och utgå från dessa.

K.Ranta-Aho: NSS har fungerat som katalysator för att diskussioner under seminarier och matchmaking möten. Speciellt för kommuner har det varit nyttigt att påvisa goda exempel som man kan tillämpa på andra områden. Vad innebär ordet välkommen? Viktigt att analysera på ort och ställe, hur välkomnar man eventuella nya invånare. Här har NSS gjort en insats.

C.Hamilton: De som bor på öarna är en viktig resurs, speciellt då man talar om besöksnäringens potential. Utan öppna kulturlandskap är inte skärgården lika attraktiv. Strandskyddslagen i Sverige är snäv som inte ger dispens för näringsverksamhet. Det är en fråga som bör hållas i åtanke.

J-O. Sundström: En av de viktigaste frågorna är att vem har glädje av de resultat som NSS gör? Kommunerna har de facto möjligheter att styra och utveckla många av de frågor som är på NSS agenda. Vem fångar upp de kunskaper och erfarenheter som framställs?

C. Benfalk: Det vore bra med en strategi som har kopplingar till landsbygdsprogrammet, strukturfonderna. Önskar att rådsrådet ger styrelsen ett uppdrag att sammanfatta en strategi till nästa rådsmöte, som preciserar våra roller, hur vi kan verka och för vem.

L.Nyberg: vi har riktat oss till direkt till kommunerna både då det gäller skolfrågan och migrationsenkäten. Men problemet är att hitta de rätta nyckelpersonerna och att politiker har tar emot mycket information. Har bör vi bli mer effektiva. Betonar kommunernas många och viktiga roller för skärgårdarnas utveckling, varför de kanske är den viktigaste målgruppen för NSS. Det är en balansgång med vår egen verksamhetsplan samt att det uppstår eller dyker upp en ny fråga som vi skall ta oss an eller ta ställning till. I vissa fall kan vi ge konkreta resultat, som t.ex. det kommande vattenprojektet. I vissa fall är det att presentera goda exempel. Menar man allvar med en levande skärgård så måste man hantera frågan vidare, mer än så når inte NSS.

J.Wrede: NSS kunde se över vad andra organisationer och föreningar utför för arbete och projekt, för att undvika överlappning och skapa mer synergier. Eftersom NSS övergriper alla områden och skärgårdar kunde vara rätt forum.

T.Björkskog: En stor utmaning är hur lyckas man informera alla kommuner? T.ex. det finns ofta en skärgårdsnämnd. Nådendal som representerar en del av den finska skärgården och ordförande hade inte någon information om NSS verksamhet. Man borde få kommuner med i arbetet, framförallt delge all information och kunskap, vilket är en utmaning. Understöder även förslaget till en mer långsiktig strategi.

L.Nyberg: det behövs sändlistor och uppdatering av dessa, vilket är tidskrävande.

U.Geber: det är bra med en långsiktig strategi och även formulera NSS roll.

T.Vanhala: Man har redan nämnt olika landsbygdsprogram och finansieringsskandaler. Central Baltic Interreg har föreslagits att införlivas till det större Östersjöprogrammet vilket skulle vara ogynnsamt även för NSS verksamhetsområde. Den finländska regioner har redan meddelat EU kommissionen att man vill behålla den nuvarande finansieringsstrukturen. Har man reagerat på detta i Sverige?

G.Gunnarsson: Det har gjorts från de svenska regionerna gemensamt.

U.Ryadal: Hur når vi de personer som bor i skärgården? Viktigt att vi redovisar våra resultat, t.ex. genom artiklar i tidningar. Pressbevakningen kan bli bättre, så allmänheten känner till vår verksamhet och resultat.

G.Gunnarsson: Då regionen presenterade den nya livsmedelsstrategin riktade man sig till näringslivschefer, kommunstyrelseordförande och det var kanske framgången med strategin. NSS kunde göra likadant.

Beslut: Verksamhetsplanen och budgeten godkändes, samt styrelsens förslag att framhålla rätten till mindre förskjutningar inom ramen för totalbudgeten + - 20 % per kostnadsställe. Samt att till nästa rådsmöte presentera en strategi för 3 år.

§ 11 Övriga ärenden

Inga övriga ärenden.

§ 12 Tid för rådsmöte 2019 samt val av samarbetsrådets presidium (Bilaga 10)

Lars Nyberg framförde att det är snarare en geografisk fråga än val av myndighet som ansvarar för rådsmötet. Det är lämpligt att turordningen växlar mellan de tre länderna som inom sig har möjlighet att besluta om värd för rådsmötet.

Beslut: Rådet ansåg att det är viktigt att under mötet fastställa ordförande och region och beslöt att Göran Enander är rådets ordförande 2019 och Uppsala länsstyrelse är värd för mötet torsdagen 4 april 2019.

§ 13 Mötets avslutande

Ordförande Kari Häkäemies tackade mötesdeltagare för livligt deltagande och avslutade mötet kl.- 12.00

Datum:

4.6.2018

Kari Häkäemies

Ordförande

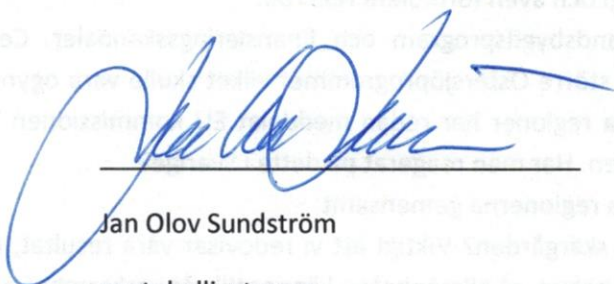

Annastina Sarlin

Sekreterare

Datum:

18/6 2018

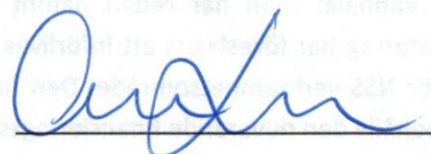

Jan Olov Sundström

protokolljusterare

Datum:

13.6.2018

Christina Larsson

protokolljusterare